

Załącznik

do Uchwały Nr /2020

Rady Gminy Przemęt

z dnia 26 listopada 2020r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na lata 2021 – 2025**

Przemęt 2020

Opracowały:

Gabriela Skoracka

Aleksandra Majewska

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. PRZEMOC W RODZINIE – TEORETYCZNE PODSTAWY.....	4
1. Podstawowe pojęcia.....	4
2. Rodzaje, przyczyny i skutki przemocy w rodzinie.....	5
3. Podstawa prawna działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	7
II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE PRZEMĘT.....	8
1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych z instytucji.....	8
2. Diagnoza zjawiska przemocy na podstawie analizy badań ankietowych.	
Wnioski z przeprowadzonych badań.....	21
2.1. Badania w środowisku lokalnym.....	21
2.2. Badania w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.....	26
3. Analiza SWOT.....	35
III. CELE I ZADANIA PROGRAMU.....	37
1. Cel główny.....	37
2. Cele szczegółowe i zadania.....	37
IV. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU.....	40
V. REALIZACJA PROGRAMU.....	40
1. Adresaci programu.....	40
2. Realizatorzy programu.....	41
3. Przewidywane efekty realizacji programu.....	41
4. Finansowanie Programu.....	41
5. Monitorowanie działań programu.....	42
ZAKOŃCZENIE.....	42
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	43

WSTĘP

Wszelkie podejmowane działania zapobiegające przemocy w rodzinie wynikają z ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r., poz. 218 z późn. zm.). Ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Powyższy akt prawny określa ponadto zadania własne gminy, do których należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, niwelowanie jej skutków, zapobieganie pogłębianiu zjawiska przemocy, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie. Cele szczegółowe programu realizowane będą we współdziałaniu instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Przemęt. Cele i zadania programu sformułowane zostały w sposób ogólny, co umożliwi ich rozwinięcie, a także uszczegółowienie w zależności od potrzeb, występujących w lokalnym środowisku.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 jest odpowiedzią na zadania wynikające z art. 6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i stanowi wspólny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie. Program będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobowiązane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Przyczyni się do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, podniesienia świadomości społecznej oraz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie. Bardzo duże znaczenie będzie miało zaangażowanie wszystkich instytucji tworzących i realizujących program.

Opracowanie programu skorelowane jest z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 oraz Wielkopolskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020. Jest także zgodne z Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przemęt na lata 2017 – 2021.

I. PRZEMOC W RODZINIE – TEORETYCZNE PODSTAWY.

1. Podstawowe pojęcia.

Przemoc w rodzinie została zdefiniowana w art.2 pkt.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z tą definicją przemoc w rodzinie – to wszystkie jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania lub zaniechania naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Pod pojęciem rodziny rozumiemy małą grupę społeczną, w skład której wchodzi osoby spokrewnione i niespokrewnione powiązane wzajemnymi relacjami i zależnościami. Rodzina to element struktury społecznej, która kształtuje osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości, ale także zabezpiecza podstawowe potrzeby jej członków, czyli zabezpiecza materialnie, bytowo, zapewnia poczucie bezpieczeństwa, zaspokaja potrzeby emocjonalne.

Osobą dotkniętą przemocą w rodzinie może być każdy, a w szczególności:

- współmałżonkowie,
- partnerzy w związkach nieformalnych,
- dzieci,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się:

- intencjonalnością – działania sprawcy nie są przypadkowe, sprawca przemocy dąży do uzyskania pełnej kontroli, władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnej posłuszeństwa,
- dysproporcją siły – nie chodzi tu jedynie o różnice sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp.

- naruszaniem godności i praw – sprawca przemocy narusza godność ofiary, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia itp.),
- powodowaniem cierpienia i szkód – ofiary przemocy doznają zarówno szkód fizycznych, jak i psychicznych.

2. Rodzaje, przyczyny i skutki przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do rozpoznania. Stanowi problem ukryty, o którym większość osób nie chce rozmawiać. Przemoc w rodzinie obejmuje różne formy.

Przemoc fizyczna czyli wszelkiego rodzaju działania bezpośredniego z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie np. popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szarpanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni itp.

Przemoc psychiczna czyli niszczenie pozytywnego obrazu innej osoby przy wykorzystaniu do tego celu mechanizmów psychologicznych np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie itp. Ten rodzaj przemocy jest bardzo trudny do udowodnienia ze względu na brak widocznych śladów, jednak może powodować nieodwracalne zmiany w funkcjonowaniu ofiar.

Przemoc ekonomiczna czyli całkowite uzależnienie finansowe od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli osoby bliskiej.

Przemoc seksualna czyli wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy np. nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia, a także krytykowanie zachowań seksualnych. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy, do której trudno się przyznać i o której trudno rozmawiać zarówno pokrzywdzonym jak i przedstawicielom służb, które w takich przypadkach podejmują interwencję i udzielają pomocy.

Zaniedbanie czyli ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, materialnych i emocjonalnych np. brak opieki, prawidłowego żywienia, niezabezpieczenie

i niedostosowanie odzieży, uniemożliwianie zaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych związanych ze snem, jedzeniem, higieną itp.

W/w rodzaje przemocy bardzo często przenikają się nawzajem, współwystępują ze sobą. Każdy rodzaj przemocy powoduje jednak negatywne skutki w życiu jednostki jak i całej rodziny. Emocjonalne i społeczne oznaki przemocy mogą ujawniać się dopiero po latach, często już po ustaniu aktów przemocy. Do najbardziej charakterystycznych objawów emocjonalnych i społecznych należą: wyuczona bezradność (bierne znoszenie zachowań krzywdzących), napięcie emocjonalne, niskie poczucie własnej wartości, impulsywność (niekontrolowane wybuchy złości), lęk, niepokój, płaczliwość, chroniczny smutek, depresja, poczucie odrzucenia i osamotnienia, skłonność do izolacji, zaburzone poczucie tożsamości, nieufność wobec ludzi, brak zdolności do nawiązania kontaktów społecznych, wrogość w stosunku do otoczenia, ucieczka (przed mroczną przeszłością) w świat narkotyków, prostytucji, przestępczości, zaburzenia adaptacyjne (ograniczona zdolność skutecznego pokonywania codziennych trudności).

W przypadku dzieci objawy przemocy manifestują się szczególnie w agresywności (także nieuzasadnionej wpływem sytuacyjnym), bójkach, obojętności na kary i nagrody, złośliwości, hałaśliwości, odrzucenia osób znaczących (rodziców, dziadków, nauczycieli), niepowodzeniach szkolnych, ucieczkach (z domu, ze szkoły), autoagresji (z próbami samobójczymi włącznie). W przypadku przemocy seksualnej dodatkowo są to: częste poruszanie w rozmowie tematów związanych z seksem, wciąganie młodszych dzieci w aktywność seksualną, znacznie przewyższającą wiek dziecka, świadomość seksualna, demonstrowanie posiadania tajemnicy.

Skutkami przemocy wobec dzieci pojawiającymi się w dalszej kolejności są:

- w przypadku przemocy fizycznej: niski poziom samokontroli, agresja, brak samoakceptacji, zaburzenia koncentracji uwagi, brak poczucia realności (ucieczka w świat fantazji), choroby psychosomatyczne,
- w związku z przemocą emocjonalną: zachowania autodestrukcyjne, agresja, trudności w tworzeniu więzi z innymi ludźmi, zaniki pamięci, zachowania buntownicze, opóźnienia w rozwoju emocjonalno – intelektualnym,
- w związku z przemocą seksualną: podejmowanie ryzyka w sferze seksualnej, niska samoocena, deprecjonowanie swojego ciała, negatywne postawy wobec partnera i seksu, brak satysfakcji z życia seksualnego, trudności w nawiązaniu kontaktu z płcią przeciwną, prostytucja, przestępstwa seksualne.

Osoby dorosłe doświadczające przemocy w dzieciństwie z reguły mają upośledzone umiejętności rodzicielskie, trudności w utrzymaniu związków partnerskich i problemy w życiu zawodowym (w roli pracownika są konfliktowe i roszczeniowe, w roli pracodawcy zaś bezwzględnie wymagające, co wynika z poczucia zagrożenia i braku zaufania do innych osób).

3. Podstawa prawna działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oparty jest przede wszystkim na założeniach ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020r., poz. 218 z późn. zm.). Art. 6 w/w ustawy nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ustawodawca wskazuje, że powyższe działania organy realizują na zasadach określonych również w innych aktach prawnych.

Pozostałe istotne akty prawne to:

- Uchwała nr XXIX/194/16 Rady Gminy Przemęt z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Przemęt na lata 2017 – 2021,
- Ustawa z dnia 15 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz. 1359),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 2020r. poz.30 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2020r. poz. 1876),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r. poz. 852 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2020r. poz. 360 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz. 1245),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka

z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011r. nr 81, poz. 448).

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 będzie realizowany zgodnie z art. 6 ust.2 pkt. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto nawiązuje do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Przemęt na lata 2017 – 2021 oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014 – 2020 (Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. M.P. z 2014r. poz. 445), w którym zostały określone cztery podstawowe obszary:

Obszar: 1. Profilaktyka i edukacja społeczna.

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Obszar: 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Obszar: 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Obszar: 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE PRZEMĘT.

1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych z instytucji.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych w ramach programu działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w Gminie Przemęt poprzez diagnozę. W tym celu wykorzystano dane sprawozdawcze Zespołu Interdyscyplinarnego w Przemęcie oraz innych instytucji działających w zakresie pomocy rodzinom.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie w ramach działań z zakresu przemocy w rodzinie realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Główną formą wsparcia jest prowadzona praca socjalna. Działania mają na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu i odzyskaniu zdolności do poprawnego funkcjonowania poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracownicy socjalni udzielają pomocy w zakresie wsparcia rodziny. Wskazują osobom/rodzinom możliwości rozwiązania problemów, placówki udzielające specjalistycznej pomocy prawnej i psychologicznej. Informują osoby/rodziny o przysługujących świadczeniach i formach pomocy oraz o możliwości uzyskania wsparcia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Wolsztynie w związku z zaistniałą sytuacją kryzysową. Ośrodek działając na rzecz osób dotkniętych przemocą współpracuje z instytucjami takimi jak: Posterunek Policji w Przemęcie, Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie, Urząd Gminy w Przemęcie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemęcie, Sąd Rejonowy w Wolsztynie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie, Prokuraturą Rejonową w Wolsztynie oraz placówkami oświatowymi i innymi instytucjami.

Zespół Interdyscyplinarny.

W celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie oraz ograniczeniu jego skutków i skali, został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemęcie
- Posterunku Policji w Przemęcie
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemęcie
- Oświaty
- Kuratorskiej Służby Sądowej w Wolsztynie
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie .

W składzie Zespołu nie ma przedstawicieli ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez grupy robocze, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy. Działania członków grup roboczych kierowane są zarówno do osób doznających przemocy i stosujących przemoc i członków rodzin. Współpraca specjalistów z różnych dziedzin zapewnia kompleksową pomoc i sprzyja rozwiązaniu sytuacji.

Pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, które bezpośrednio pracują z osobami doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego/grup roboczych.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	12	14	16
Liczba utworzonych grup roboczych	10	11	12
Liczba posiedzeń grup roboczych	45	47	30

Źródło: Dane własne, lata 2017-2019.

Tabela 2. Liczba rodzin w których sporządzono formularz „Niebieska Karta – A”.

Instytucja wszczynająca procedurę	Liczba Niebieskich Kart założonych dla rodziny w 2017 roku	Liczba Niebieskich Kart założonych dla rodziny w 2018 roku	Liczba Niebieskich Kart założonych dla rodziny w 2019 roku
GOPS	3	3	3
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Policja	3	9	7
Oświata	4	0	1
Ochrona Zdrowia	0	0	1
Organizacje pozarządowe	0	0	0
Razem	10	12	12

Źródło: Dane własne – Niebieskie Karty, lata 2017-2019.

W 2018r. w przypadku jednej rodziny formularz „Niebieska Karta-A” został sporządzony zarówno przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie, jak również przez Policję.

Powyższe dane wskazują, że wzrasta liczba rodzin w których sporządzono formularz „Niebieska Karta – A”. Wynika z tego, że problem przemocy w rodzinie narasta, ale jest też coraz częściej ujawniany oraz, że osoby pokrzywdzone decydują się na podjęcie działań zmierzających do jego zakończenia. Procedura „Niebieska Karta” głównie wszczynana była przez Policję i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie.

Tabela 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	16	17	16
Liczba osób w rodzinie objętych procedurą „Niebieskie Karty”	61	62	53
w tym dzieci	19	25	16
Liczba rodzin wobec, których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w w danym roku	10	11	12

Źródło: Dane własne – Niebieskie Karty, lata 2017-2019.

Wśród osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie zdecydowanie przeważały kobiety. W analizowanym okresie żadna z osób doświadczających przemocy nie została umieszczona w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Tabela 4. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	
Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	ogółem	0	1	0
	chłopcy	0	1	0
	dziewczynki	0	0	0
	liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej	0	1	0
	liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej	0	0	0

Źródło: Dane własne – Niebieskie Karty, lata 2017-2019.

W latach 2017-2019 był jeden przypadek odebrania dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty” i miał miejsce w 2018 roku.

Tabela 5. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.

Powód zakończenia procedury	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	11	13	4
Rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań	0	0	2

Źródło: Dane własne – Niebieskie Karty, lata 2017-2019.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” głównie następowało z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemęcie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemęcie wykonuje zadania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pełni ważną funkcję w procesie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadanie to obejmuje:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,

w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Dane statystyczne zgromadzone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dają obraz problemu alkoholowego.

Tabela 6. Liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w Przemyśle w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

Rok	Liczba wniosków	Liczba wniosków w rozbiciu na wnioski złożone przez:					
		Rodzina	Policja	Sąd	GOPS	Zespół Interd.	Anonim
2017	22	7	8	2	2	1	2
2018	21	12	7	1	0	1	0
2019	13	4	4	1	1	3	0

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemyśle, dane za lata 2017-2019.

Tabela 7. Sprawy prowadzone w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemyśle w latach 2017-2019.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba osób, które dobrowolnie poddały się badaniu przez biegłych sądowych.	7	7	7
Liczba wniosków przesłanych do Sądu o zobowiązanie do przymusowego leczenia.	12	14	3
Liczba wydanych opinii psychologiczno – psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i określenia miejsca leczenia (opinie wydane na wniosek zarówno GKRPA jak i Sądu).	19	21	9

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemyśle, dane za lata 2017-2019.

Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny do którego zadań należy:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale niezależnych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Tabela 8. Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień w Przemęcie.

Rok	Ogólna ilość osób, która uzyskała poradę	Ogólna ilość udzielonych porad	Profil osoby	Ilość osób	Ilość porad
2017	164	248	- osoby uzależnione - członkowie rodzin osób uzależnionych	97 67	ogółem 248
2018	149	266	- osoby z problemem alkoholowym - osoby współuzależnione i dorosłe dzieci alkoholików - osoby doznające przemocy w rodzinie - osoby stosujące przemoc w rodzinie	122 22 4 1	202 52 9 3

2019	170	288	- osoby z problemem alkoholowym	131	215
			- osoby współzależnione i dorosłe dzieci alkoholików	34	60
			- osoby doznające przemocy w rodzinie	4	10
			- osoby stosujące przemoc w rodzinie	1	3

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemęcie, dane za lata 2017-2019.

Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie / Posterunek Policji w Przemęcie.

Istotną rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pełni Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie oraz Posterunek Policji w Przemęcie. Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej mogą złożyć na Policji zawiadomienie o przestępstwie lub wnioski o ściganie przestępstwa, dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej. Według danych Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie w związku z przemocą w rodzinie w latach 2017 – 2019 podejmowano następujące działania.

Tabela 9. Interwencje domowe związane z przemocą w rodzinie za lata 2017 – 2019 przeprowadzone na terenie Powiatu Wolsztyn i Gminy Przemęt.

	Powiat Wolsztyn			Gmina Przemęt		
	2017r.	2018r.	2019r.	2017r.	2018r.	2019r.
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	38	43	41	3	13	9
Liczba interwencji domowych ogółem	272	308	430	56	61	84
Liczba zatrzymanych sprawców przemocy w rodzinie	5	11	7	1	4	5
Liczba sprawców przemocy domowej, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, będąc pod wpływem alkoholu	28	29	19	2	12	4
Liczba osób umieszczonych w Izbie Wytrzeźwień po interwencji dot. przemocy w rodzinie	5	7	8	0	1	0

		Powiat Wolsztyn			Gmina Przemęt		
		2017r.	2018r.	2019r.	2017r.	2018r.	2019r.
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie	ogółem	70	54	52	10	13	11
	kobiety	36	37	36	9	11	8
	mężczyźni	11	7	5	1	2	3
	nieletni	23	10	11	0	0	0
Liczba sprawców przemocy	ogółem	38	43	43	9	13	9
	kobiety	4	5	9	1	1	2
	mężczyźni	34	38	34	8	12	7
	nieletni	0	0	0	0	0	0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie, dane za lata 2017-2019.

Tabela 10. Liczba prowadzonych postępowań z art. 207 Kodeksu Karnego.

Rok	Liczba prowadzonych postępowań	Sposób zakończenia	Liczba postępowań
Powiat Wolsztyn			
2017	20	- akt oskarżenia - umorzono - wydane postanowienie przez Sąd	16 3 1
2018	23	- akt oskarżenia - umorzono - zawieszono	6 16 1
2019	21	- akt oskarżenia - umorzono	8 13
Gmina Przemęt			
2017	2	- akt oskarżenia - umorzono	1 1
2018	5	- akt oskarżenia - umorzono	2 3
2019	3	- akt oskarżenia - umorzono	1 2

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie, dane za lata 2017-2019.

Prokuratura Rejonowa w Wolsztynie.

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej mogą złożyć w Prokuraturze zawiadomienie o przestępstwie. Gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że popełniono przestępstwo Prokuratura wspólnie z Policją ma obowiązek wszczęcia postępowania przygotowawczego mającego na celu sprawdzenie, czy faktycznie popełniono przestępstwo oraz wyjaśnić okoliczności czynu, zebrać i zabezpieczyć wszelkie dowody, ująć sprawcę oraz w uzasadnionych przypadkach zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci dozoru policyjnego lub tymczasowego aresztowania.

Tabela 11. Postępowania prowadzone w związku z przemocą domową w latach 2017-2019.

Kategoria sprawy	Powiat Wolsztyn	Gmina Przemęt
Liczba prowadzonych postępowań wobec osób pokrzywdzonych na skutek przemocy domowej, w których skierowano akty oskarżenia	36	6
Liczba spraw wobec osób pokrzywdzonych na skutek przemocy domowej, w których umorzono postępowanie	26	5
Liczba spraw wobec osób pokrzywdzonych na skutek przemocy domowej, w których odmówiono wszczęcia postępowania	12	5
Liczba spraw, w których zastosowano środek zapobiegawczy – nakaz opuszczenia mieszkania	19	4
Liczba spraw, w których zastosowano środek zapobiegawczy – dozór Policji	24	5
Liczba spraw, w których zastosowano środek zapobiegawczy – dozór Policji, gdzie w warunkach dozoru występuje zakaz zbliżania i kontaktowania	20	4
Liczba wniosków skierowanych do sądu o wydanie wyroku skazującego z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego	0	0

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Wolsztynie, dane za lata 2017-2019.

Sąd Rejonowy w Wolsztynie – Wydział Rodzinny i Nieletnich/Wydział Karny.

Dozór nad sprawcami przestępstw, w tym nad osobami dopuszczającymi się przemocy w rodzinie sprawują kuratorzy dla dorosłych. Kuratorzy rodzinni pełnią dozór nad nieletnimi, nadzór nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnimi

dziećmi, udzielają pomocy rodzinom, nieletnim i małoletnim w rozwiązywaniu problemów i wykonują orzeczenia Sądu dotyczące przymusowego odebrania małoletniego.

Tabela 12. Liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego.

Rok	ogółem	nieletni	młodociani	kobiety	mężczyźni
Powiat Wolsztyn					
2017	13	0	0	0	13
2018	11	0	0	1	10
2019	6	0	0	0	6
Gmina Przemęt					
2017	0	0	0	0	0
2018	1	0	0	0	1
2019	1	0	0	0	1

Źródło: Sąd Rejonowy w Wolsztynie, II Wydział Karny, dane za lata 2017-2019.

Z powyższych danych wynika, że w Powiecie wolsztyńskim spada liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego. Głównie osobami skazanymi za przestępstwo byli mężczyźni. W Gminie Przemęt wskaźnik osób skazanych jest niski i od 2018 roku utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 13. Postanowienia o ograniczeniu i pozbawieniu władzy rodzicielskiej.

Rok	Ogólna liczba spraw o ograniczenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej	Liczba spraw z Gminy Przemęt	Liczba wydanych postanowień o ograniczeniu władzy rodzicielskiej	Liczba wydanych postanowień o pozbawieniu władzy rodzicielskiej
2017	46	6	21	16
2018	58	3	13	27
2019	61	4	14	37

Źródło: Sąd Rejonowy w Wolsztynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich, dane za lata 2017-2019.

W badanym okresie wzrosła liczba spraw o ograniczenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej. Niepokojącym jest fakt, że w 2017r. na 46 spraw o ograniczenie bądź pozbawienie władzy rodzicielskiej, aż w 80% Sąd Rejonowy w Wolsztynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich postanowił ograniczyć lub pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej. W 2018r. do Sądu wpłynęło 58 spraw o ograniczenie lub pozbawienie

władzy rodzicielskiej. W 69% Sąd przychylił się do wniosku i wydał postanowienie o ograniczeniu bądź pozbawieniu władzy rodzicielskiej. Natomiast w 2019r. takich spraw wpłynęło 61, z czego w 84% Sąd postanowił ograniczyć bądź pozbawić władzy rodzicielskiej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie realizuje zadania Powiatu wolsztyńskiego z zakresu: pieczy zastępczej, pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych a także inne zadania własne z zakresu administracji rządowej określone w odrębnych przepisach, w tym zadania zlecone powiatu. Przy realizacji zadań PCPR w Wolsztynie współpracuje w szczególności z organami administracji rządowej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi i społecznymi, sądami, stowarzyszeniami, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności: tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W dniu 07.03.2018 roku PCPR w Wolsztynie złożył wniosek o dofinansowanie realizacji projektu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie z rezerwy celowej uruchomionej przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Otrzymano dotację na realizację programu, ale nie udało się pozyskać uczestników. Z tego względu ostatecznie zrezygnowano z przyznanej dotacji. W 2018 roku do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym Zespół Interdyscyplinarny zgłosił jedną osobę, natomiast Sąd nie zgłosił żadnej osoby. W roku 2017 i 2019 w związku z brakiem osób chętnych nie był realizowany program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wolsztynie.

Z Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej mogą skorzystać mieszkańcy Powiatu Wolsztyńskiego, którzy zostali dotknięci przemocą domową. W Ośrodku oferowane są następujące formy pomocy:

- hostel z przeznaczeniem na miejsca noclegowe dla osób które znalazły się w trudnej sytuacji kryzysowej: w latach od 2017 – 2019 dla 6 osób, natomiast od marca 2020r. z uwagi na zmianę lokalizacji dla maksymalnie 4 osób,
- poradnictwo specjalistyczne – psychologiczne oraz socjalne,
- możliwość skorzystania z usług prawnika.

Pobyty w Ośrodku jest nieodpłatny i nie może przekraczać 3 miesięcy. Ośrodek nie zapewnia wyżywienia, odzieży, obuwia. Osoby bez dochodu mogą starać się o pomoc finansową lub rzeczową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej we właściwym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Tabela 14. Działalność Hostelu Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Wolsztynie w latach 2017-2019.

Rok	Liczba rodzin	w tym liczba rodzin z terenu Gminy Przemęt	Liczba osób	Długość pobytu w Hostelach
2017	2	0	3 w tym: 2 kobiety 1 mężczyzna	1 rodzina skorzystała z maksymalnej długości pobytu w Hostelach tj. 3 miesiące 1 rodzina przebywała kilka dni
2018	2	0	5 w tym: 3 kobiety 1 mężczyzna 1 dziecko	1 rodzina skorzystała z maksymalnej długości pobytu w Hostelach tj. 3 miesiące 1 kobieta przebywała od 29.12.2018r. do 07.03.2020r.
2019	2	0	6 w tym: 2 kobiety 4 dzieci	1 rodzina nie skorzystała z maksymalnej długości pobytu bo złamała regulamin 1 rodzina od 31.10.2019r. do 01.04.2020r.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie, dane za lata 2017-2019.

2. Diagnoza zjawiska przemocy na podstawie analizy badań ankietowych. Wnioski z przeprowadzonych badań.

W miesiącu październiku 2020 roku została opracowana diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Przemęt na potrzeby związane z opracowaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025. Diagnoza dotyczyła oceny występowania zjawiska przemocy w rodzinach oraz w szkołach na terenie Gminy Przemęt.

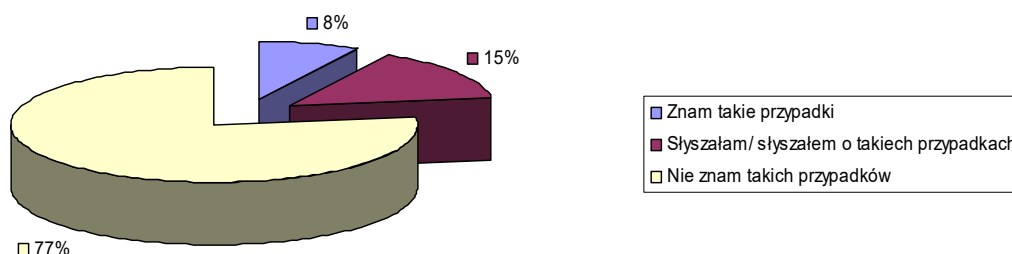
Zbadanie zjawiska przemocy jest trudne, gdyż ofiary agresji nie zawsze przyznają się do tego, że doszło do przemocy. Spowodowane to może być między innymi usprawiedliwianiem sprawców, obwinianiem siebie. Niektóre osoby zaś przemilczą lub ukryją występowanie przemocy w rodzinie, gdyż stanowi dla nich temat wstydlivy. Można przyjąć, że wyniki z badań ankietowych mogą nie odzwierciedlać w pełnej skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Przemęt a tylko wstępnie diagnozować problem przemocy występujący na terenie gminy. Badanie jednak dostarcza podstawowych informacji, które są pomocne przy planowaniu działań na rzecz wyeliminowania przemocy.

2.1. Badania w środowisku lokalnym.

W ramach diagnozy problemu przemocy w rodzinie w Gminie Przemęt w miesiącu wrześniu 2020 roku zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców gminy (stan ludności na grudzień 2019 - 14137 osób). Do analizy przedłożono w sumie 438 anonimowych ankiet. Ankiety przeprowadzono wśród dorosłych mieszkańców Gminy Przemęt, wśród których było 95% kobiet i 5 % mężczyzn. Większość badanych (39%) posiadała wykształcenie średnie. Pozostali respondenci posiadali wykształcenie wyższe (30%), zasadnicze zawodowe (29%), podstawowe (2%). Wiek respondentów był zróżnicowany. Największa grupa badanych (58%) była w przedziale wiekowym 31-40 lat. Pozostałe grupy wiekowe: wiek 41-50 lat (27%), 21-30 lat (13%), 51-60 lat (2%).

W pierwszej kolejności zapytano respondentów, czy znają przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszeli. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszał/słyszała?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

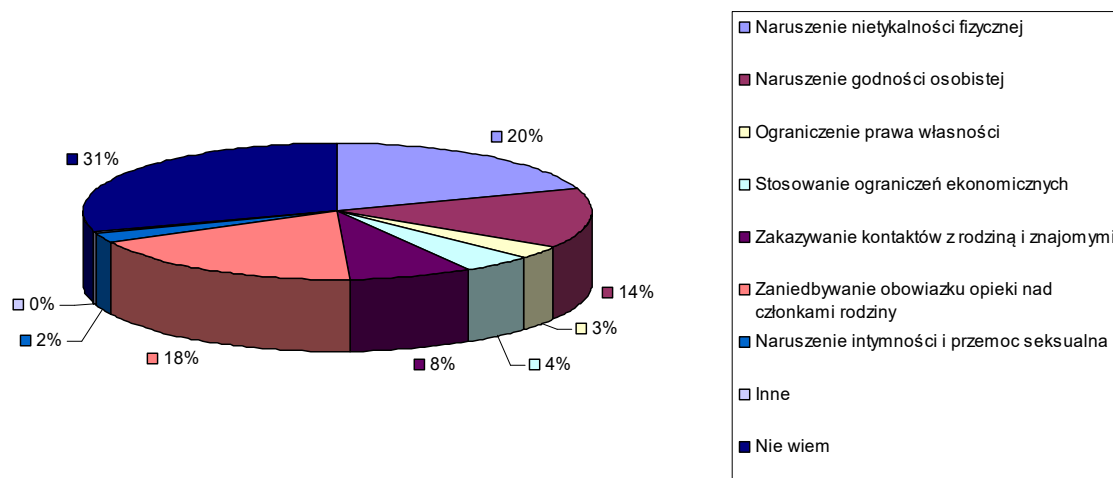
Większość badanych (77%) stwierdziła, że nie zna przypadków występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy. Pozostała grupa ankietowanych (15%) słyszała o takich przypadkach, zaś 8% ankietowanych zadeklarowało, że zna takie przypadki.

W kolejnym pytaniu ankietowani zostali zapytani czy byli świadkiem przemocy w rodzinie. Większość respondentów (94%) stwierdziło, że nie było świadkiem przemocy. Natomiast 6% badanych potwierdziło, że było świadkiem przemocy.

Bezpośrednio zjawiska przemocy w rodzinie doświadczyło 3% respondentów. 94% ankietowanych zadeklarowało, że nie doświadczyło przemocy, natomiast 3% ankietowanych zadeklarowało, że nie pamięta czy doświadczyło bezpośredniej przemocy.

Respondenci odpowiadając na kolejne pytanie wskazali również formy przemocy jakie według ich wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie. Najczęściej wskazywanymi przez badanych formami przemocy było: naruszenie nietykalności fizycznej (20%), zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkami rodziny (18%), naruszenie godności osobistej (14%), zakazywanie kontaktów z rodziną i znajomymi (8%), stosowanie ograniczeń ekonomicznych (4%), ograniczenie prawa własności (3%), naruszenie intymności i przemoc seksualna (2%). Większość respondentów (31%) uznała, że nie wie jakie formy przemocy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

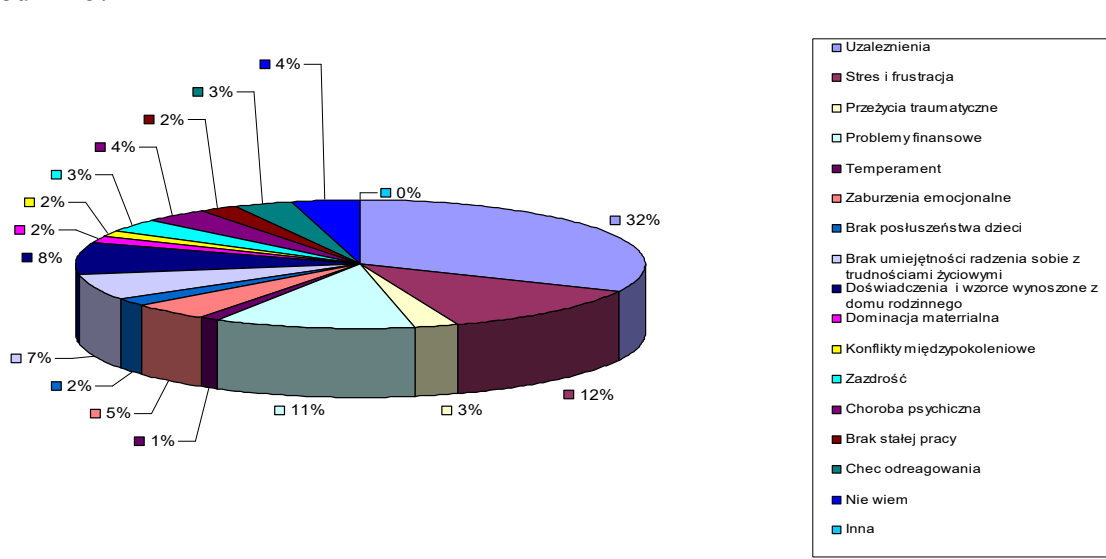
Wykres 2. Jakie formy przemocy według Pana/Pani wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania sondowano również w kwestii najczęstszych przyczyn stosowania przemocy w rodzinie. W opinii ankietowanych najczęstszą przyczyną stosowania przemocy w rodzinie były uzależnienia (32%). W dalszej kolejności wymieniono: stres i frustracja (12%), problemy finansowe (11%), doświadczenia i wzorce wynoszone z domu rodzinnego (8%), brak umiejętności radzenia sobie z trudnościami życiowymi (7%), zaburzenia emocjonalne (5%). Wykres zamieszczony poniżej pokazuje całość odpowiedzi jakie wybierali uczestnicy badania.

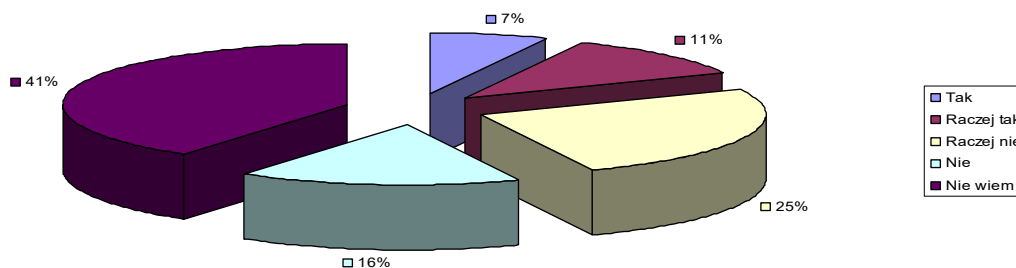
Wykres 3. Jaka jest według Pana/Pani najczęstsza przyczyna stosowania przemocy w rodzinie?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Respondentów zapytano także, czy przemoc w rodzinie postrzegają jako istotny problem na terenie gminy. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 4. Czy dostrzega Pan/Pani przemoc w rodzinie jako istotny problem na terenie gminy?

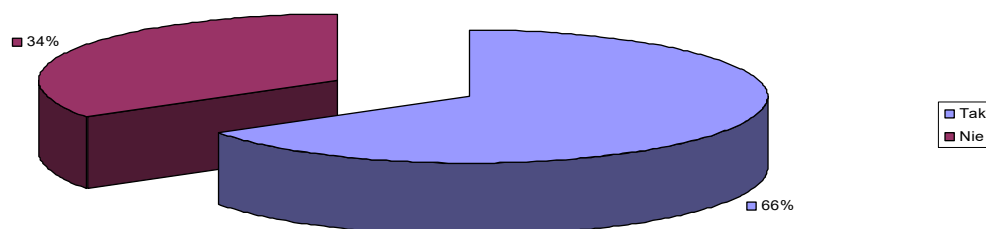

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Aż 41% respondentów stwierdziło, że przemoc w rodzinie nie jest lub raczej nie jest istotnym problemem na terenie gminy. Przemoc jako istotny lub raczej istotny problem na terenie gminy dostrzega 18% badanych. Pozostali respondenci (41%) wybrali odpowiedź „nie wiem”.

Badani odpowiadali również na pytanie dotyczące tego, czy wiedzą gdzie mają szukać pomocy w Gminie Przemęt w przypadku doświadczenia przemocy. Większość respondentów (66%) zadeklarowała, że wie gdzie ma szukać pomocy. Natomiast 34% badanych stwierdziło, że nie wie gdzie ma szukać pomocy.

Wykres 5. Czy wie Pan/Pani gdzie szukać pomocy w Gminie Przemęt w przypadku doświadczenia przemocy?

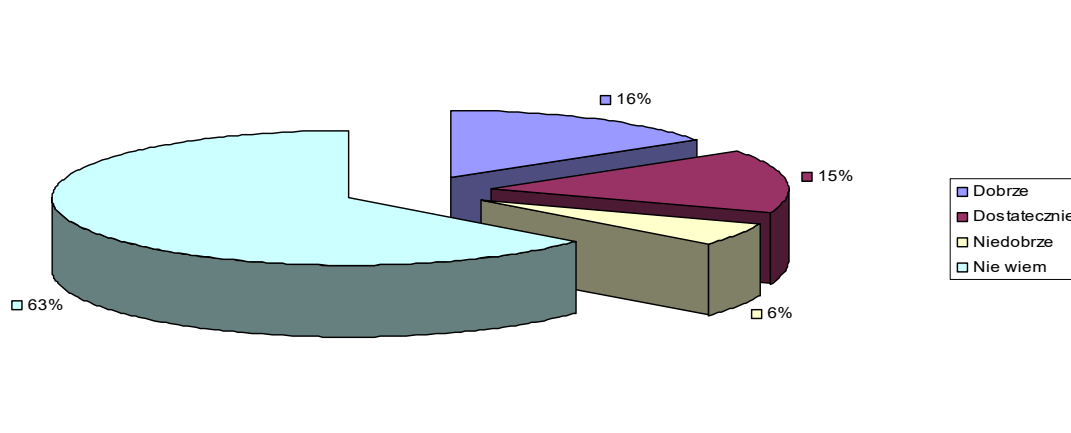
Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie: Czy według Pana/Pani wiedzy realizowana w gminie oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca. Większość badanych (27%) realizowaną ofertę pomocy uznała za wystarczającą. Pozostali respondenci (12%) mieli odmienne zdanie i uznali, że realizowana w gminie oferta pomocy nie jest wystarczająca. Problem z odpowiedzią na pytanie miało 61% badanych.

Następnie zapytano respondentów czy według ich wiedzy podejmowane w gminie działania wobec sprawców przemocy w rodzinie są wystarczające? Większość badanych (21%) podejmowane działania wobec sprawców przemocy w rodzinie uważa za wystarczające. Odmienne zdanie miało (14%) badanych. Problem z odpowiedzią na pytanie miało 65% badanych.

Odpowiadając na kolejne pytanie uczestnicy badania ocenili prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie. Poniższy wykres ilustruje rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 6. Jak Pan/Pani ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Znaczna część respondentów (63%) nie sprecyzowała stanowiska w tej sprawie. Działania profilaktyczne prowadzone w gminie dobrze oceniło 16% badanych, natomiast dostatecznie 15%. Odmiennej opinii wyraziło 6% badanych.

Uczestników badania poproszono także o wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w gminie w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Odpowiadając na nie, ankietowani szczególnie nacisk położyli na prowadzenie warsztatów profilaktycznych, edukacyjnych oraz pogadarek zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dla osób dorosłych, wsparcie ze strony psychologa oraz monitorowanie funkcjonowania

rodzin, w których problem przemocy miał miejsce oraz rodzin w których występuje problem uzależnienia od alkoholu. Podkreślono także konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy, ich edukację, prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy i miejscach w których można uzyskać pomoc. Za równie ważne uznano powstanie telefonu zaufania i zagwarantowanie osobom potrzebującym pomocy ze strony specjalistów, utworzenie grup wsparcia. Dostrzeżono również potrzebę leczenia osób z zaburzeniami psychicznymi.

2.2 Badania w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

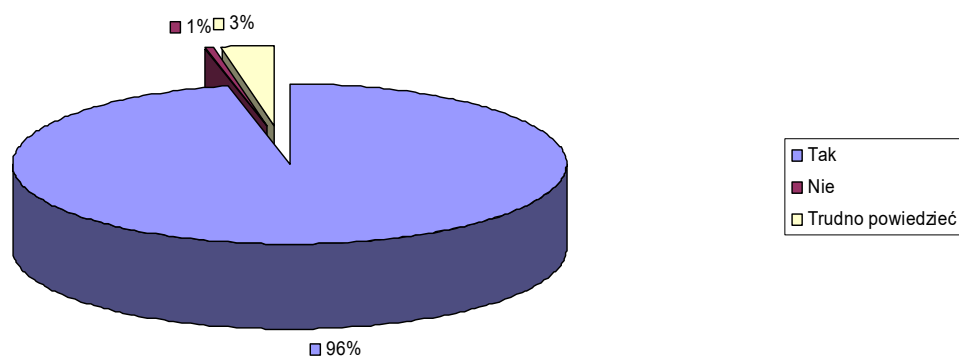
Informacje, które pomogły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań i zjawisk przemocowych uzyskano poddając analizie ankiety wypełnione w 8 placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie gminy.

Do szkół biorących udział w badaniu ankietowym uczęszcza w roku szkolnym 2020/2021 ogółem 1582 uczniów. Przeprowadzono 330 anonimowych ankiet wśród uczniów szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej. Z uzyskanych danych z ankiet wynika, że spośród badanych 54% stanowiły dziewczyny, a 46% stanowili chłopcy. Większość wśród ankietowanych to uczniowie w wieku 11-15 lat (98%), a 2% tej próby stanowili uczniowie w wieku poniżej 10 lat. W badanej grupie nie było uczniów w wieku 16-20 lat. Reprezentantami 90 % ogółu badanych była młodzież ze szkoły podstawowej, 10 a % respondentów stanowili uczniowie szkoły ponadpodstawowej. Większość badanych (91%) podała, że wychowuje się w rodzinie pełnej, kolejne 8%, że w rodzinie niepełnej. Tylko 1% respondentów podał, że wychowuje się w innej strukturze rodziny.

W pierwszej kolejności respondentów zapytano, czy wiedzą co to jest przemoc. Większość uczestników badania (97%) odpowiedziała twierdząco, natomiast 3% odpowiedziało, że nie wie co to jest przemoc.

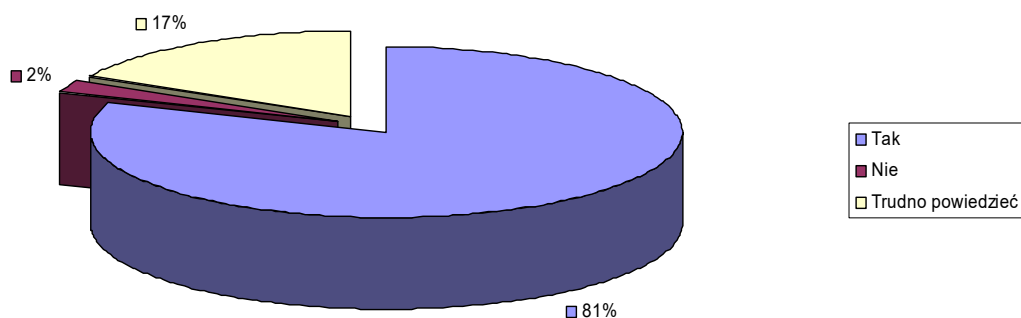
W następnych pytaniach zapytano ankietowanych, czy czują się bezpiecznie w domu oraz w szkole. Większość badanych (96%) odpowiedziała, że czuje się bezpiecznie w domu. Natomiast 1% zadeklarowało, że nie czuje się bezpiecznie w domu. Spośród badanych 3% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Jeżeli zaś chodzi o bezpieczeństwo w szkole to również większość badanych (81%) odpowiedziała, że czuje się bezpiecznie, 2% respondentów uznało, że nie, a 17% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Rozkład odpowiedzi w tym zakresie ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 7. Czy czujesz się bezpieczny/a w domu?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

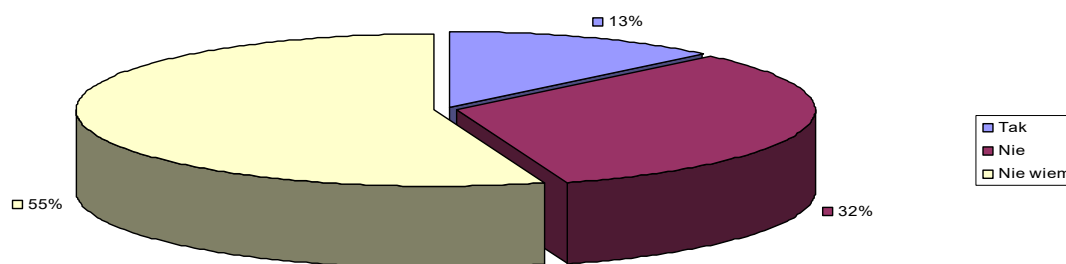
Wykres 8. Czy czujesz się bezpieczny/a w szkole?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Na pytanie: Czy w Twojej szkole występuje zjawisko przemocy i agresji? zdecydowana większość badanych (55%) odpowiedziała, że nie wie, a 32% badanych nie potwierdziła faktu występowania tego zjawiska w swojej szkole. Odpowiedzi pozytywnej na zadane pytanie udzieliło 13% badanych. Uzyskane odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

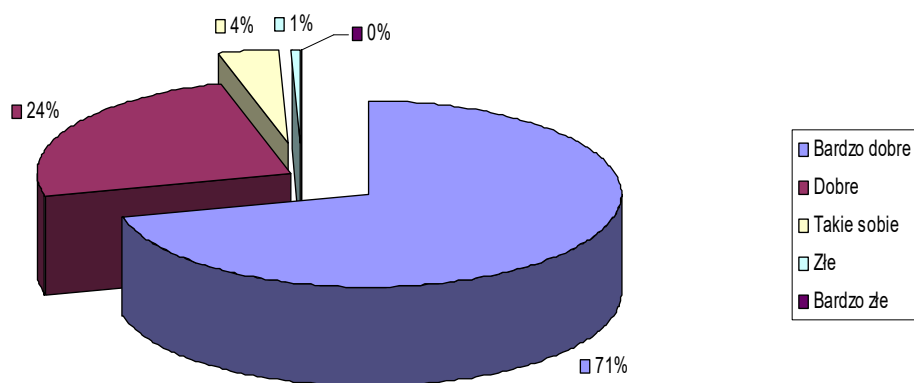
Wykres 9. Czy w Twojej szkole występuje zjawisko przemocy i agresji?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła relacji z rodzicami/opiekunami. Uczestnicy badania w większości wskazali, że ich relacje są bardzo dobre, ale były też wskazania, że ich relacje są takie sobie a nawet złe. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 10. Jak oceniasz Twoje relacje z rodzicami/opiekunami?

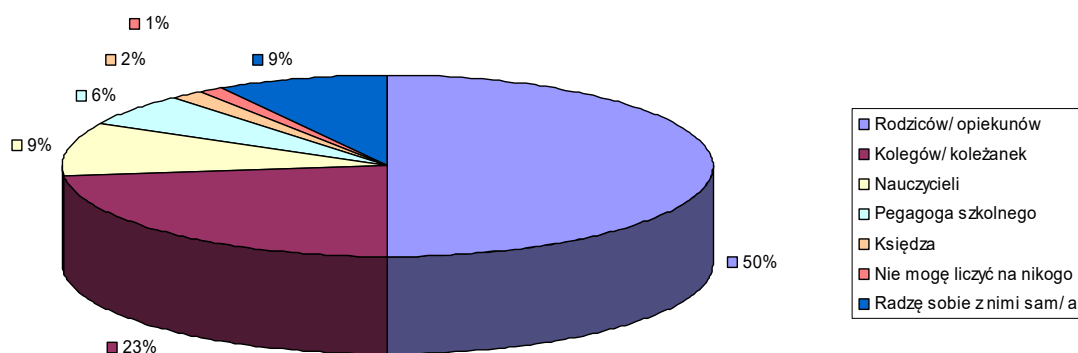
Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

W odpowiedzi na pytanie czy badani znają kogoś spośród swoich rówieśników, kto w trudnej sytuacji szkolnej lub domowej nie może liczyć na niczyje wsparcie większość badanych (87%) zadeklarowała, że nie, nie zna. Część respondentów (10%) na zadanie

pytanie odpowiedziała twierdząco, że zna takich rówieśników. Pozostali badani (3%) udzielili innej odpowiedzi.

Uczestnicy badania zadeklarowali, że jeśli mają jakieś kłopoty osobiste to głównie mogą liczyć na pomoc rodziców/opiekunów (50%), a także kolegów/koleżanek (23%). Pozostali respondenci wskazali, że mogą liczyć na pomoc: nauczycieli (9%), pedagoga szkolnego (6%) i księdza (2%). Wśród respondentów znalazły się także takie osoby, które nie mogą liczyć na nikogo (1%). Część badanych zadeklarowała, że z kłopotami osobistymi radzi sobie sama (9%). Rozkład odpowiedzi w tym zakresie ilustruje poniższy wykres. Wśród dodatkowych odpowiedzi respondenci wskazali, że mogą liczyć na pomoc siostry/brata.

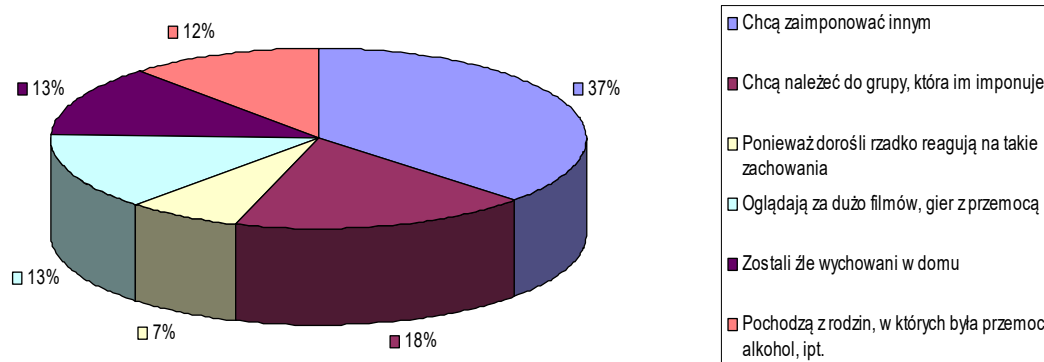
Wykres 11. Kiedy masz jakieś kłopoty osobiste to możesz liczyć głównie na pomoc.

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

W ankiecie zawarto także pytanie, jak badani sądzą, dlaczego niektóre osoby zachowują się agresywnie wobec innych. Wykres zamieszczony poniżej pokazuje, jakie odpowiedzi najczęściej wybierali uczestnicy badania.

Wykres 12. Jak sądzisz, dlaczego niektóre osoby zachowują się agresywnie wobec innych.

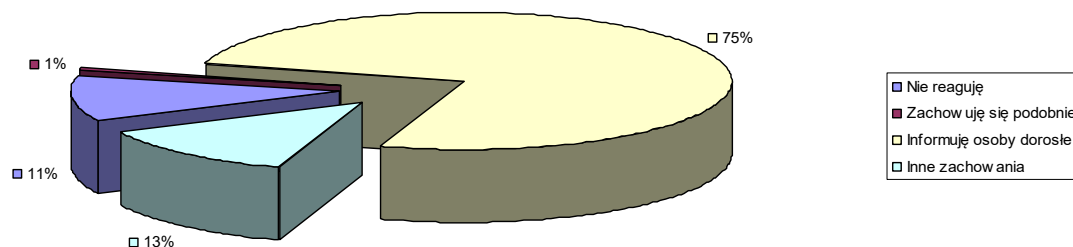

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Według najliczniejszej grupy ankietowanych (37%) osoby zachowują się agresywnie bo chcą zaimponować innym. Pozostałe wskazania: bo chcą należeć do grupy, która im imponuje (18%), bo oglądają za dużo filmów, gier z przemocą (13%), zostali źle wychowani w domu (13%), pochodzą z rodzin, w których była przemoc, alkohol itp. (12%), ponieważ dorośli rzadko reagują na takie zachowania (7%).

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła wskazania jak zachowują się badani w sytuacji kiedy są świadkiem zachowania agresywnego.

Wykres 13. Co robisz w sytuacji, kiedy jesteś świadkiem zachowania agresywnego?

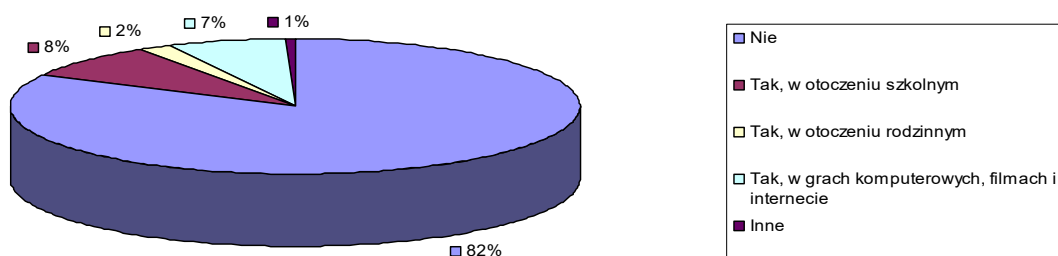

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Aż 75% ankietowanych zadeklarowało, że informuje osoby dorosłe. Natomiast 11% badanych wskazało, że nie reaguje na takie sytuacje, 1% zachowuje się podobnie, a 13% badanych wskazało inne zachowania. Zachowania te głównie polegały na reagowaniu na zdarzenie, udzielaniu pomocy osobie, która jest poszkodowana i podjęciu prób w kierunku uspokojenia agresora.

Respondentów zapytano także, czy spotykają się ze zjawiskiem przemocy wobec siebie. Rozkład odpowiedzi ilustruje wykres.

Wykres 14. Czy spotykasz się ze zjawiskiem przemocy wobec Ciebie?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Większość respondentów (82%) stwierdziła, że nie spotka się ze zjawiskiem przemocy wobec siebie. Jednak 8% badanych wskazała, że spotyka się z tym zjawiskiem w otoczeniu szkolnym, 7% spotyka się w grach komputerowych i Internecie a 2% wskazało, że w otoczeniu rodzinnym. Innej odpowiedzi udzielił 1% badanych.

Badanym w ankiecie przedstawiono również różne sytuacje, które mogą mieć miejsce w rodzinie oraz w szkole i poproszono o wskazanie czy doświadczyli podobnych sytuacji. Pozyskane dane liczbowe zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Przypadki doświadczenia niepokojących sytuacji, które mogą mieć miejsce w rodzinie.

Niepokojące sytuacje	Występowanie	
	TAK	NIE
Obraża, wyzywa, przeklina na Ciebie.	69	261
Zakazuje Ci kontaktów z rodziną i znajomymi.	7	322
Zawstydzia Cię w obecności innych.	48	281

Zadaje Ci ból fizyczny, szarpie, popycha itp.	19	310
Wyśmiewa Twoje opinie, poglądy.	29	297
Niszczy Twoją własność.	19	305
Nie docenia Ciebie i Twoich osiągnięć.	41	284
Zmusza do pracy ponad Twoje siły.	10	313
Wyśmiewa Twój wygląd, styl ubierania się, stale krytykuje.	20	302
Obwinia Ciebie o własne agresywne zachowanie.	20	301

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Uzyskane dane liczbowe wskazują, że w rodzinie dochodzi do wielu niepokojących sytuacji. Aż 69 badanych wskazało, że w rodzinie doświadczyło sytuacji w których ktoś bliski ich obrażał, wyzywał i przeklinał na nich. Kolejne 48 respondentów wskazało, że zostają zawstydzeni w obecności innych, 41 respondentów, że nie są doceniani jak również, że nie są doceniane ich osiągnięcia. Kolejnych 29 ankietowanych wskazało, że wyśmiewane są ich opinie i poglądy, a 20 ankietowanych wskazało, że wyśmiewany jest ich wygląd, styl ubierania, są stale krytykowani oraz obwiniani o agresywne zachowania osób bliskich. Aż 19 badanych wskazało, że osoba bliska zadaje im ból fizyczny, szarpie, popycha itp. oraz niszczy ich własność. Zmuszania do pracy ponad siły doświadczyło 10 badanych, a 7 respondentów zaznaczyło, że zakazywano im kontaktów z rodziną, znajomymi.

Tabela 16. Przypadki doświadczenia niepokojących sytuacji, które mogą mieć miejsce w szkole.

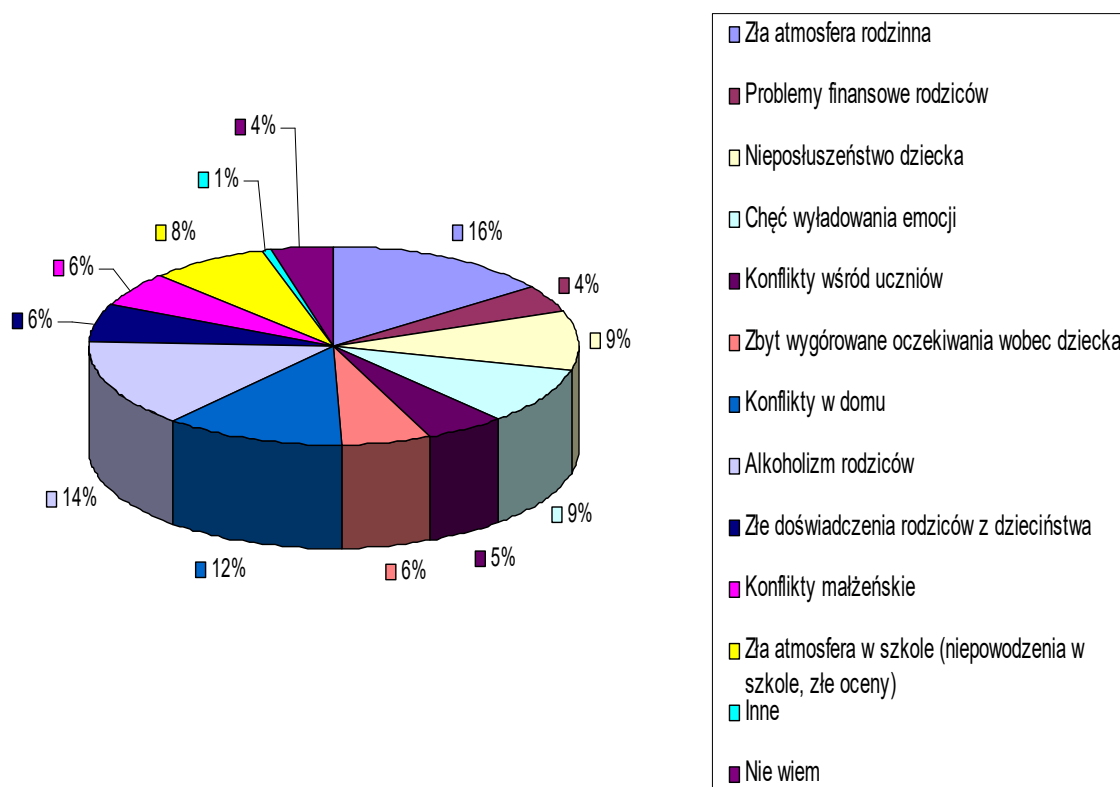
Niepokojące sytuacje	Występowanie	
	TAK	NIE
Znęcanie się nad młodszymi i słabszymi.	77	240
Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy.	9	313
Wandalizm (np. niszczenie sprzętu i własności innych uczniów).	51	271
Kopanie, bicie.	77	245
Popychanie, szarpanie.	112	207
Przemoc słowna, przezywanie, wyśmiewanie, obmawianie, poniżanie)	153	171
Zastraszanie, grożenie, szantażowanie, dokuczanie.	51	270

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Uzyskane dane liczbowe wskazują, że również w szkole dochodzi do wielu niepokojących sytuacji. Uczestnicy badania aż w 153 przypadkach wskazali, że w szkole doświadczyli przemocy słownej, przezywania, wyśmiewania, obmawiania i poniżania, w 112 przypadkach wskazano, że doświadczyli popychania, szarpania, w 77 przypadkach znęcania się nad młodszymi i słabszymi oraz kopania, bicia, w 51 przypadkach doświadczyli zastraszania, grożenia, szantażowania, dokuczania oraz wandalizmu, w 9 przypadkach doświadczyli wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy.

W następnym pytaniu zapytano badanych o główną przyczynę powstawania przemocy wobec dziecka.

Wykres 15. Twoim zdaniem, główną przyczyną powstawania przemocy wobec dziecka jest?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisko dzieci i młodzieży szkolnej.

Większość z badanych (16%) wskazała, że główną przyczyną powstawania przemocy wobec dziecka jest zła atmosfera rodzinna. W dalszej kolejności jako przyczynę wskazywano: alkoholizm rodziców (14%), konflikty w domu (12%), chęć wyładowania emocji (9%), nieposłuszeństwo dziecka (9%), zła atmosfera w szkole (niepowodzenia

w szkole, złe oceny) (8%), złe doświadczenia rodziców z dzieciństwa (6%), konflikty małżeńskie (6%), zbyt wygórowane oczekiwania wobec dziecka (6%), konflikty wśród uczniów (5%), problemy finansowe rodziców (4%). Pozostali badani (4%) udzielili odpowiedzi, że nie wiedzą jak jest przyczyna powstawania przemocy wobec dziecka, a 1% badanych wskazał inne przyczyny.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wskazane jest podjęcie następujących kierunków działań mających na celu zminimalizowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Przemęt.

- 1) Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla mieszkańców gminy poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
- 2) Prowadzenie warsztatów skierowanych do rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: relacje dzieci z rodzicami, uświadomienie różnic między przemocą a konfliktem rodzinnym, jak rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji.
- 3) Zapewnienie i poszerzenie bezpłatnej oferty pomocowej dla osób dotkniętych przemocą wraz z prowadzeniem działań edukacyjnych mających na celu upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
- 4) Zorganizowanie grup wsparcia dla ofiar przemocy.
- 5) Prowadzenie w placówkach oświatowych warsztatów dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy, cyberprzemocy, agresji oraz rozwiązywania konfliktów między uczniami oraz działań edukacyjnych zwiększających świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.
- 6) Przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli na temat pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskie Karty” w szkole.
- 7) Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez motywowanie do zmiany zachowania, informowanie o dostępnych formach pomocy (uzależnienia, schorzenia psychiczne), przedstawianie aspektów prawnych.

3. Analiza SWOT.

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Przemęt.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">■ Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy (oświaty, policji, prokuratury, sądu, GOPS, GKRPA).■ Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem przemocy oraz uzależnień dostępu do specjalistycznego wsparcia.■ Wyspecjalizowana kadra posiadająca wiedzę z zakresu pracy z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy.■ Zwiększająca się świadomość społeczna dotycząca problemu przemocy w rodzinie i reagowanie na sytuacje przemocowe.	<ul style="list-style-type: none">■ Brak w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawicieli ochrony zdrowia.■ Brak w gminie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy.■ Brak w gminie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.■ Niski poziom znajomości instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ich kompetencji.■ Wykorzystanie procedury „Niebieskie Karty” w konfliktach okołorozwodowych■ Ograniczony dostęp do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.■ Brak sądowych nakazów zobowiązujących sprawców przemocy do uczestnictwa w programach korekcyjno-

	<p>edukacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Wydłużone terminy oczekiwań na przymusowe leczenie odwykowe. ■ Brak rozwiązań prawnych umożliwiających podjęcie skutecznych działań, w przypadku braku współpracy osoby stosującej przemoc z instytucjami interwencyjnymi.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rosnąca świadomość społeczna na temat zjawiska przemocy w rodzinie. ■ Integrowanie i koordynowanie działań w środowisku lokalnym przez Zespół Interdyscyplinarny oraz rozwiązywanie problemów rodzin przez grupy robocze. ■ Zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla ofiar przemocy. ■ Możliwość wykorzystania istniejących przepisów prawa pozwalających na skuteczniejszą izolację sprawców od ofiar przemocy w rodzinie. ■ Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie. ■ Wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania związane 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wzrastająca liczba osób wymagających podejmowania działań interdyscyplinarnych. ■ Uzależnienia członków rodzin (alkohol, środki odurzające itp.). ■ Niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin. ■ Niedostateczna liczba kadry specjalistycznej z zakresu przeciwdziałania przemocy. ■ Niska motywacja do współpracy ze strony osób stosujących przemoc.

<p>z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Promowanie postaw rodzicielskich opartych o komunikację, szacunek i poszanowanie praw dziecka. 	
--	--

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU.

1. Cel główny.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, niwelowanie jej skutków, zapobieganie pogłębianiu zjawiska przemocy, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych wyodrębnionych w ramach zadań. Określone w programie zadania będą realizowane przez instytucje włączone w realizację Programu.

2. Cele szczegółowe i zadania.

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy.

Zadania:

1.1. Prowadzenie przez Zespół zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- b) zapobieganie i podejmowanie interwencji w zakresie zjawiska przemocy,
- c) opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy,
- d) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,
- e) monitorowanie sytuacji w rodzinie dotkniętej przemocą.

Termin realizacji zadań: zadanie stałe, realizowane całorocznie.

2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.

Zadania:

- 2.1. Zapewnienie ofiarom przemocy schronienia.
- 2.2. Prowadzenie pracy socjalnej dla ofiar przemocy.
- 2.3. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna oraz poradnictwo prawne dla ofiar przemocy.

Termin realizacji zadań: zadanie stałe, realizowane całorocznie.

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadania:

- 3.1. Przeprowadzania rozmów z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.
- 3.2. Motywowanie osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc do podjęcia terapii alkoholowej.
- 3.3. Informowanie sprawców przemocy o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy w rodzinie.
- 3.4. Udzielanie informacji oraz motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym (w przypadku realizacji programu przez PCPR Wolsztyn).

Termin realizacji zadań: zadanie stałe, realizowane całorocznie.

4. Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Zadania:

- 4.1. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

Termin realizacji zadania: zadanie realizowane corocznie.

- 4.2. Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Termin realizacji zadania: zadanie stałe, realizowane co kwartał.

- 4.3. Monitorowanie i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Termin realizacji zadania: zadanie stałe, realizowane całorocznie.

5. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

Zadania:

5.1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy wśród lokalnej społeczności.

5.2. Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy.

5.3. Umieszczanie informacji na stronach internetowych GOPS.

Termin realizacji zadań: zadanie stałe, zgodnie z potrzebami.

5.4. Promowanie zachowań nieagresywnych i społecznie pożądanых wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy w ścisłej współpracy ze szkołą.

Termin realizacji zadania: zadanie realizowane corocznie.

5.5. Inicjowanie warsztatów na temat: relacji dzieci z rodzicami, skutecznego komunikowania się, jak wspomagać rozwój emocjonalny dziecka, jak radzić sobie z agresją, jak rozpoznać różnice między przemocą a konfliktem rodzinnym, itp.

Termin realizacji zadania: zadanie realizowane corocznie, co rok w innej placówce oświatowej.

5.6. Przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli na temat pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskie Karty” w szkole.

Termin realizacji zadania: zadanie realizowane corocznie, co rok w innej placówce oświatowej.

6. Wszelkie inne działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mogące przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie a nie ujęte w niniejszym Programie.

Cele będą realizowane poprzez następujące działania:

a) uprzedzające tj. diagnoza, informacja, edukacja kierowana do ogółu mieszkańców gminy, w tym także dla osób zajmujących się zawodowo pomaganiem osobom potrzebującym,

b) interwencyjne tj. opiekuńcze kierowane do osób doznających przemocy w rodzinie, a pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie,

c) wspierająco – terapeutyczne dla osób uwikłanych w przemoc domową (ofiara, świadek, sprawca).

IV. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU.

1. Liczba Niebieskich Kart – A.
2. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.
3. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.
5. Liczba posiedzeń grup roboczych.
6. Liczba posiedzeń grup roboczych z ofiarami przemocy.
7. Liczba posiedzeń grup roboczych ze sprawcami przemocy.
8. Liczba interwencji w sprawach przemocy.
9. Liczba udzielonych usług prawnych, psychologicznych i socjalnych dla ofiar przemocy.
10. Liczba osób umieszczonych w Ośrodkach Interwencji Kryzysowych.
11. Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
12. Liczba zrealizowanych godzin zajęć edukacyjnych na temat przemocy.
13. Liczba sprawców przemocy objętych działaniami korekcyjno – edukacyjnymi.
14. Liczba osób zobowiązanych przez Sąd do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.
15. Liczba i wykaz instytucji, służb i organizacji czynnie zaangażowanych w realizację Programu.
16. Wykaz szkoleń dotyczących problemu przemocy w rodzinie i liczba osób biorących w nich udział.
17. Liczba materiałów informacyjnych.

V. REALIZACJA PROGRAMU.

1. Adresaci programu.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są mieszkańcy Gminy Przemęt, w szczególności rodziny dotknięte problemem przemocy oraz zagrożone wystąpieniem zjawiska przemocy w rodzinie.

Ponadto program skierowany jest do osób i podmiotów zajmujących się realizacją działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Realizatorzy programu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany w latach 2021-2025 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie wraz we współpracy z lokalnym samorządem, instytucjami oraz innymi podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Przy realizacji postanowień programu współpracować będą następujące podmioty:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Urząd Gminy
- Placówki Oświatowe
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rejonowy
- Policja
- Prokuratura

3. Przewidywane efekty realizacji programu.

Przyjmuje się, że realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 doprowadzi do zwiększenia ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przemęt poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych skierowanych do ogółu społeczności lokalnej,
- zwiększenie dostępności osobom dotkniętym przemocą w rodzinie do pomocy specjalistycznej,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań kierowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Finansowanie Programu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 finansowany będzie ze środków własnych gminy

będących w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemęcie przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

5. Monitorowanie działań programu.

Monitoring programu, polegający na gromadzeniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań, będzie prowadzony przy udziale członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przedstawicieli służb, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Celem monitoringu będzie badanie, czy realizacja działań przebiega bez zakłóceń. Monitoring realizacji programu umożliwi:

- systematyczną obserwację działań programu,
- weryfikację zgodności założonych celów z osiągniętymi efektami,
- ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Do monitoringu wykorzystywane zostaną wskaźniki realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów programu. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Natomiast ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę i interpretację danych. Z prowadzonego monitoringu i ewaluacji zostanie przygotowany zbiorczy raport (sprawozdanie), który zostanie przedstawiony Wójtowi i Radzie Gminy do końca marca każdego roku.

ZAKOŃCZENIE

Skuteczność działań na rzecz osób doświadczających przemocy wymaga współpracy instytucji, które zajmują się problematyką przemocy w Rodzinie. Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochronie Ofiar Przemocy w rodzinie w Gminie Przemęt na lata 2021-2025 towarzyszyć będzie potrzeba pełnego zaangażowania i współpracy wszystkich instytucji, których efektem będzie podejmowanie oddziaływań zarówno na osobę doznającą przemocy, jak i stosującą przemoc.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego/grup roboczych	10
Tabela 2. Liczba rodzin, w których sporządzono formularz „Niebieska Karta – A”	10
Tabela 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	11
Tabela 4. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	11
Tabela 5. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	12
Tabela 6. Liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w Przemęcie w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu	13
Tabela 7. Sprawy prowadzone w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemęcie w latach 2017 – 2019	13
Tabela 8. Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień w Przemęcie	14
Tabela 9. Interwencje domowe związane z przemocą w rodzinie za lata 2017 – 2019 przeprowadzone na terenie Powiatu Wolsztyn i Gminy Przemęt	15
Tabela 10. Liczba prowadzonych postępowań z art. 207 Kodeksu Karnego	16
Tabela 11. Postępowania prowadzone w związku z przemocą domową w latach 2017 – 2019	17
Tabela 12. Liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego	18
Tabela 13. Postanowienia o ograniczeniu i pozbawieniu władzy rodzicielskiej	18
Tabela 14. Działalność Hostelu Powiatowego Ośrodka interwencji Kryzysowej w Wolsztynie w latach 2017 – 2019	20
Tabela 15. Przypadki doświadczenia niepokojących sytuacji, które mogą mieć miejsce w rodzinie	31
Tabela 16. Przypadki doświadczenia niepokojących sytuacji, które mogą mieć miejsce w szkole	32

Wykres 1. Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszał/słyszała?	22
Wykres 2. Jakie formy przemocy według Pana/Pani wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie?	23
Wykres 3. Jaka jest według Pana/Pani najczęstsza przyczyna stosowania przemocy w rodzinie?	23
Wykres 4. Czy dostrzega Pan/Pani przemoc w rodzinie jako istotny problem na terenie gminy?	24
Wykres 5. Czy wie Pan/Pani gdzie szukać pomocy w Gminie Przemęt w przypadku doświadczenia przemocy?	24
Wykres 6. Jak Pan/Pani ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?	25
Wykres 7. Czy czujesz się bezpieczny/a w domu?	27
Wykres 8. Czy czujesz się bezpieczny/a w szkole?	27
Wykres 9. Czy w Twojej szkole występuje zjawisko przemocy i agresji?	28
Wykres 10. Jak oceniasz Twoje relacje z rodzicami/opiekunami?	28
Wykres 11. Kiedy masz jakieś kłopoty osobiste to możesz liczyć głównie na pomoc	29
Wykres 12. Jak sądzisz, dlaczego niektóre osoby zachowują się agresywnie wobec innych?	30
Wykres 13. Co robisz w sytuacji, kiedy jesteś świadkiem zachowania agresywnego?	30
Wykres 14. Czy spotykasz się ze zjawiskiem przemocy wobec Ciebie?	31
Wykres 15. Twoim zdaniem, główną przyczyną powstawania przemocy wobec dziecka jest?	33